

অৱা-নুংঙ্গাই থোদোক অনীমক্ষী ঈতিনফম ওইরিবী লাংবন থা

-ডা. নোংমাইথেম প্রমোদিনী -

ମୀତେ ଥାଇଁ ତରାନିଶେହେଇମଙ୍କୁ ମାଗି ମାଗି ଥାଜା ଥୋକିବା ହୋଇବା ଥୋଦେକ ବାରି କାଯାବୁ ମୀରୋନ ମୀରୋନ ଖୁଦିମଙ୍ଗ ପାଉଦମୁନ୍ଦା ଲାଙ୍କି । ଅରା-ନୁଂଗୁଡ଼ି ପୁଣି ଶୋଙ୍ଗଟିନି । ବାରେ ହୟଦୁନ୍ଦା ନାଥେଦୁନା ଚଂଖିବା ସାବା ନାତେ । ନୁଂଗୁଡ଼ିରେ ହୟଦୁନା କୋନଶିଳ୍ପନ୍ଦ୍ରା ଅସୁମ୍ମକ ଥମଗେ ଯାରୋଇ । ଲାଙ୍କନ୍ତୁ ଚଂଖିନ୍ ଯାଦବା ମତମନୀ ଖେତଚାତା ଲାଂବନ ଧାସ ଝୋରକେ । ନିରଶିବା ଥୋକୁରା ମତମନୀର ହୌନା ଥା ଅସିଦା ଶୀଘ୍ରଥାବା ସାବା ନୁଂଗୁଡ଼ିରୀ ଥୋଦେକ କ୍ୟାଗା ଇଟ୍ରୋଯନ୍ଦୁନା ଲାଙ୍କି । ଅମରୋମଦା ଆରାବା ଥୋଦେକ କ୍ୟାଗା ସୁ ଥେଚିଦୁନା ଲାକିବା ଲାଂବନ ଥାନି । ଲାଇ ଥାରୋଇବା ମୀଓଇଲଙ୍କୁଲିସୁ ଲାଇପୋକ ଓଇରବା ଖରା ପୋକି ଥା ଅସିମଙ୍ଗ । ଅବୁ ଲାଇପୋକ ଓଇରବା ଖରା ତାଇବୁଙ୍ଗପାନ ଥୋଦେକିବା ଥାନି ।

ଲାଭବନ ଥାନା ଅପୋକଥା ଓହିବା ଲାଇ ଅମ୍ବସୁ ଲାଇପୋକ ଓହିବା ଅତ୍ରମ ମରିଦିଂ ଲୌଣ୍ଠଚ୍ଛଗେ । ହିନ୍ଦୁ ଲାଇନିଂଗୀ ଅଥୁଗ୍ରା କାଙ୍ଗଲେନ ମନୁଁ ଥିଂନା ନୈନଦୁନା ଖଳବା କ୍ଷୋଲର କୟାନା ଥିଲିବା ରାଫ୍ଯାମ୍‌ - ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବୁ ଫରଗେ ହୟରବାଦି ମବେମ୍ବ୍ୟା ଶ୍ରୀମତି ରାଧିକାଗୀ ମହମଦ ହାଜା ଚଙ୍ଗୋ । ଅସିପ୍ରମାଦା ହିନ୍ଦୁ ଲାଇନିଂଦା ଆରାଂବା ଫିଦା କମ୍ବୁନା ଲୈରିବା ଶ୍ରୀମତ ରାଧିକା ମହାରା ତାହିବଙ୍ଗଦା ଖୋନ୍ଦାରକଥିବା ସି ଲାଭବନଗୀ ନୀପାଞ୍ଜି ପାନବା ଥାବାଦନି ହୟନା ଥାଜାନେ । ମରମ ଅଦୁନା ହିନ୍ଦୁ ଲାଇନିଂ ଚଂପଶିଳ୍ମା ହୟରିବା ଥବାନ ନୁମିଂ ଅସିବୁ ଶ୍ରୀ ରାଧାଟମୀ ନେନ୍ତରଗ୍ରା ହୌରାନି ଜମ୍ବୁ ହୟନା ଚହି ଖୁଦିଂଗୀ ଲାଇନିଂ ଲାଇଶେନୋଗ ଲୋଯନନା ପାଞ୍ଚଥୋକି । ଖୁଣ୍ଡାନ ଲାଇନିଂ ଚଂପଶିଳ୍ମି ଲୋନ୍ ଓହିରିବା ଯୀଶୁ ଖୁଣ୍ଡକୀ ଅପୋକପୀ ମମା ମେରିସୁ ଲାଭବନ ଥା ପାନଖଳକପଦ ପୋକଥିବିନ ହୟନା ଥାଜାନେ । ଥେଣ୍ଟରକପା ମତମଣି ଓହିନା ମୀ ଓହିପୋକା ପୋକଥିବଶିଳ୍ମି ମରକା ଭଗ୍ନ ସିଂହସ ପନବା ଯାଇ । ବୃତ୍ତିଶ ଲୋଇଲମ ଲୈଙ୍ଗକୀ ମାୟୋଜା ହୌନା ଫନା ମାୟରୋଙ୍ଗ ଯାଥିବା ଅମଦି ମରେବାକ୍ରମକ ଚିନ୍ବନା ଲୈତନା ମଥ୍ୟ କଥିବା ଅଥୋବା ମହାକ ଲାଭବନଗୀ କୁମିଲୋହିନି ପାନବା ଥାଂଜ ନୁମିତା ତାହିବଙ୍ଗଦା ଖୋନ୍ଦାରକଥି ।

ମଧ୍ୟପୁରୀ ଅଥେଇର ମପାରୀ ମୀଯାମଗୀ ଲୁଚିଂବା ହିଜମ ଇରାବତକୀ ପୃଣିଗା ଲାଂବନ ଥା ଅସିଗା ଅନୁକ୍ରମିତ ମନ୍ଦିର କରିବାରେ ହେଲା ମାତ୍ର ପୃଣିଦା ଥୋକିଥିବା ହୋଇଦେବ ରାଥୋକ କଥାରେ ଖୁଦମ୍ବ ଚାଂଦମ ଓ ଉଦ୍‌ଦ୍ଵାରା ଲୈରି । ଖୃଷ୍ଟ କୁମ ୧୮୯୬୯ି ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୩୦ଦିନ ଲୁଚିଂବା ମହାକାଳ ତାଇବଙ୍ଗଦେ

শাফোঙ্গলকিবিবা। এখেয়া ইশারী ওইবা থাজস্ত য়েংলবদি লাভবনগী কুনহমদেইনি
পানবা যুমশকেশা নুমিৎনি। নমথবীরবা নুপীশিংগা লমজিং মঙ্গল শীবিরস্থা, লায়র-অনং
শোথৰবশিংবু বৃতিশে লোইলম অমদি ফুদেল সিস্টমগী অওং অনেদগী মনীং তমহবা লেঞ্চা
লেতো লাস্তেংববিবা, লাইনীং-লীচীং অমদি চংচৰোলগী মিহদা নেহংশীরবশিংবু কৰবনা
মথৌ ওইবৈশা মহাকু মীরমদা অরোইবা শুৰ হোনবিবা থাসু লাভবন থাগী কুস্তকুল পানবা
যুমশকেশা নুমিৎ। কয়দা তমহীপ্রবা থাবাবো! পোকুফম ইমাগীদমক অসুক যাম্বা মুক ওইবৈশা
মীশক অমুব মীরমদুন তৱক-তৱক, খল্লবদা পেন্দবনা দীক থল্ল। মাগী অরোইবা পুংফমদা
পোকুফম ইমাগী মতভাঙ্গা যাতাজবা ফংখিদৰবনিকো! হে লাভবন থা! নোকপা-কঞ্চা মচিন
মনা ওণি হায়বগীরা, নহাকু মহাকুপ পুরগা লাকখিবা আদুগা অমুক পুরগা চংখিবা! লাভবনগী
তৱানিপালি পানবা লৈবাকপোকা পু নুমিৎ, খৃষ্ট কুম ১৯৪৮, সেপ্টেম্বৰ ২১দিন মতমুগী
লৈঙ্গকু মহাকুপ নমদুন দীরোং তাহনথিবদু। পুৰুষকল প্ৰদেশ শেঁকা যারোই হায়না খোঙ্গং
শীল্লুবণীদমক। মণিপুৰুব লৈখাদা চিংথগো হায়বা লৈঙ্গকী মৌৰাৎু থিংনবা হোংনৰবইদমক।
যাম্বা পুকীং নুমিবা হোদোক অমসু লৈরি। আডুঙে মৈদিংঙু বোন্দুচন্দুৰু শিলোংদা কৌৰগা
মৰ্জৰ এগীমেন্টকী চেবাংদা খৃংয়েক পীহনবিবা, ইনিংথৌ মহাকুসু পীনীংদ-পীনীংদ খৃংয়েক
পীথিবু লাভবনগী কুনামাপ়ালি পানবা যুমশকেশা, খৃষ্ট কুম ১৯৪৯, সেপ্টেম্বৰ ২১গী নুংথিল
পুং ২ মিনাট ৩০ তাবদনি।

অসিগুম্বুরা আরা নুঞ্জাই হোদোকশিংগা শাগোমুরিবা লাংবন থা অসিদি লুহো-খোদেং, নাছৎ-নারেংনচিংবা থবক হৌরম পাঞ্চথোকন্দে। এগী অপোকপা বাজিদুনি'সিগুম্বসি খরা হৌওটিগন্দে। অহল-লমনশিংনা হায়নবা তীনখেঁ-লাইখেঁপা হায়দুরা খঙ্দে। এনা লুহোঁখিবদু চেন-চেংদুনা হাঙ্গখিবসু নতে, অহল-লমন ফজনা হায়ন-শীংনৰগণি। নুমিৎ থা হুইনা চায়দোসিঙ্গি লাংবনগী তৱেনি পানবদা লুহোঁবৈ রানিদা। এনা 'সুম খলিনি, থা অসিদি করিসু লাঙ্গড়বজাণিন। ধায়নদি লোউ-শিংটুবনা মপুঁ ওইবা শিনফুম ওইবনা থবক অমা থোকপদা কৌ হায়বসিনা মৰণিন। লাংবন ঝোশিলকপা মতমদিডি টিনাক খুনবা মীওই মঙ্গা/তুরামী ফৌগে নতনা মী অয়ানঘুনিলি ইহাও হাঙ্গনৰকপা মতমনি। ইঙেন থা যোৱকপদীনী উতী, চগেম, পান, মাইরেন, চুজাঙ্গা চাকী মহুঁ শিনবুড়ু ঐখোয়সু খরা খৰা খওঝোই। পোইনু যোৱা ওইবদা রাদি বানবজাণিন। ফৌথোকসু মুরাং কয়বদাৰ, কুমগী নোংনা নোংঢুবীৰা লোৱোক্কি। ক্ষেত্ৰিক থামুনি লোউ মওঁসু নতে। কুম-কুমগী দাউ হায়দুনি।

ମୁଦୁବୁ ଲୁହେ- ଖୋଣ୍ଡୋଙ୍ବୈ ରା କରିଲା ଚଞ୍ଚଦୋଇନୋ? ଅନୁଗା କରିଲା ଲାଞ୍ଛଦିବି ଲାଖନ ଥାବୁ ଯାନ୍ତା
ଫକ୍ତେ ସି ସୂର୍ଯ୍ୟମାଯବି ଅମଦୌନା...! ଲାଇପୋକ ଓଇରବା ମୀଠେଇ ଅଥୋଇବା ମୟାମ ଆମ ପୋକଥିବାନି
ଯାଦବବିମ୍ବମୁଁ କାଉଫରୋଇ ।

ଲାଙ୍ବନ ଥା ଅସି ଅଦୁକୀ ମତିକ ମର ଓହିଆ ଶେଳବା ଥା ଆମ ଓହିନା ଇପା-ଇପୁଷ୍ଟିନା ଥନ୍ଦୀରମ୍ବୀ ହୟବନ୍ଦୀ ଖୁଦମ ଅନିଦିନ ଲୋକଟଙ୍ଗେ । ଲାଙ୍ବନ ନୋଂମା ପାନବା ନୁମିତା ଲାଇ ଚନ୍ଦୋ ତଥା ହୟଦୁନା ପାଗାଡ଼, ଶିଳାଉନ୍ତିକିବା ଅତେକ -ଅନ୍ତୋ, ଏଣ୍ଣା-ନାମୀ, ଚେତ, ଲକ୍ଷେତ୍ର, ହୈ-ରାନ୍ତିକିବା ମାତେ ଡଙ୍ଗୁ ଅଚନ୍ଦବା ଯାଓନା ଲାଇନିର୍ଦ୍ଦୀ ଲୈମେରନ ଅଣିଦା କତୁନା ଘେବିଜରବା ମୁହଁଦା ଥୋା-ଥାକୁନା ଚାଟିନ । କବଟିଙ୍ଗୀ ଓଟିନା ଇରୁଧୀ ଖଲ୍ଲାବନ୍ଦସୁ ହୟାରିବା ଲାଇ ଚନ୍ଦୋ ତଥନୀ ଲାଇହୋ ଥୌରମ ଅସି କାଯଦନା ଙ୍ଗି ଫାନ୍ଦବା ପାଞ୍ଚଥୋକୁନ୍ତା ଲାଙ୍କି । କନାଙ୍ଗୁଆ ଶଟେ ଯୁମ ମାଲବଦି ଲାଇଟା ଅଫବା ଯେବେଳଗା ଅତେପା ନୁମିତା ଘୋନିଜେ । ଚହି ଖୁଦିଙ୍ଗୀ ଲାଙ୍ବନ ତରାମଥେହିନି ପାନବା ନୁମିତା ପାଞ୍ଚଥୋକପା ହିନ୍ଦୁ ହିନ୍ଦୁଦାବା ଶୀଥାବା ଥାଇ । ହିଯାଂ ତାବନ୍ଦୀ କୁଟୈ ଆମ ଓହିଜରବସୁ ମଧ୍ୟପୁରମ୍ବୀ ନାନ୍-କଲ୍ପଚର ଅମ୍ବୁ ରୀଟାଂ ଥୌନିଗା ଶାଗୋନା ଥୌରନ୍ତି । ହୱେନ୍ଦୁ ପାଞ୍ଚଥୋକଦୌରି ।

ଲାଇଁଟ୍‌ରୁବା ମୀଓଇଶ୍‌ଚିନ୍ହୀ ମରମଦା ଲାଂବନ ତରା ଚାକ୍ରକ କୁଣ୍ଡା ଥୋନିଜବାରୀ ଥୌରମୁ ହିନ୍ଦୁ ଲାଇଁନିଂ ଓଇବା ତରମ କେପନା ମହେଁ ଶିଳ୍ପୋକଥିବଗା ମରି ଲୈନମା ସନାମହି ଲାଇଁକନ କୋବା ଅରିବା ଲାଇଁରିଙ୍ଗା ଇରିବା ମତାଂମି- ଲୋଇଦାମ ଲାଂବନ ଥାଦା ଖଲ୍ଲାଙ୍ଗ ପାପନଲୋନ ଅକେହା, ଇହେରେ ପୁପାନଲୋନ ଅମନବଶିଂଗୀ, ଲୁକଲେନ ପୂର୍ବା ଶେଷା, ତରା ଚାକ୍ରକ କେପଗୀ ମହେଁ ଲୟମା ଶିଶବଦି, ପିତୁଲୁକ ଇରାଣ୍ଠୋନା ଶିରୋଯେ (ସନାମହି ଲାଇଁକନ) ମତୋ ଅସୁରୀ ଲାଂବନ ଥାଦା ଲାଇଁଟ୍‌ରୁବା ମହିଶିନୀ ଥରାସିଶିନୀ ମାରିମ୍ବେନ୍ଦା ଖୋଣ୍ଡେଇବିରକି ହାୟନା ଥାଜିନେ । ମଚା ମନ୍ଦଶିଶିନୀ କଂଚଚା ଚାକଲେନ ଅନୁ ଚାଦୁନା ଥୋଜାଲ ଲନକୁବାରମ୍ବ ଥାନି ହାୟନା ଲୋନରି । ମସିନ୍ଦୁ ଥା ଆସି ତରାଇ ତରାଇନା ଲୋକଫର ଥୋକୁବରା? ଲାଂବନ ଥା ଅସିଦା ଶୋଣ୍ଡେଇବିରକି ହାୟନା ଥାଜନରି ହିଟା ହିପୁଶିଶିନ୍ଦିନୀ କରି ଗୁଞ୍ଜା ଖରଦି ନୀଜାହୋସି । ଏଣୁ ନମ୍ବୁ ମାସୁ ନୁଂଶି ଚାନାନା ହିମିତାବଗୀ ରାଖିଲ ଚଲହନବିବା, ଆରାନବା ରାଖିଲ ମାତ୍ତନବିବା, ଲୈଙ୍କରେଇଶିଶିନୀ ମୀଯାମୁ ମଧ୍ୟମକ୍ରି ବେନବିବା, ମୀଯାମୁ ମୁ ମ୍ରମା ମଧ୍ୟମକ୍ରି ଖଞ୍ଜନବିବା ହକ ଦୀରିବା, ଶେଷ ଥୁମ୍ଜା ତୋଗେ ଖରବଶିଂ ଅମଦି ମୀହାଃ- ମୀପନ ତୀବଦା ପେଞ୍ଜବଶିଂଗୀ ରାଖିଲ ଚମଥୋକପାରମ୍ବ, ଚମଥୋକଉ ଯାଦବଶିଂ ଖୁଦକ୍ତା ମୁଣ୍ଡ ଓଲହନବିରମ୍ବ, ଓଇଗୋରା, ତମ୍ପାକ ଓଇଗୋରା ପୋକୁଫର ଇମାଗୀ ମଶାଇକୋନା ନୀତଙ୍ଗା ଚେନ ଚୋଜବଦା ଅଥି- ଅରାକ ଲୈନବିଦୀବନଚିଟାରୀ ଯାଓନା ଥୋଜାଲ ଲନକୁବାରମ୍ବ ହାୟନା ଲାଇଁନିଂ ପାଇଁ ଚେନା ନୀଜହୋରସ । ●

ବାରେପ ଲୈତ୍ରେବଦି ବାଥିନି

ମାନଶିଳ୍ପକ୍ରି, ଚୋତଶିଳ୍ପନୂଳୀ ଯା ଓଶିଳିବା, ମୈମେ ଥୁଗ୍ୟାବା ଯା ଓଶିଳିକପା ଉନିରିବନି । କନାନା ଶେଂଦୋକୀଣିଗାନ୍ଦୋରି, ମୋତଶିଳ୍ପକ୍ରିବା ଅସିନା କୁପଶିନସ୍ତ୍ରବଦା କନା ଅମନ୍ତନା ମରନ ଖୁନବା ଥୋକପାରକଦୌବୁ ମାଲଙ୍କଡ଼େ । ଲାଇ ଖୁରୁମ୍ବା କନବା ଯାଗନି ହାମବା ଲେତେ, ଯେତୁବିଧି ରାଖିଲ ଲୋଇନା ଖଣ୍ଡବା ନଂତରି ।

ଚହି ଲିଖିଏ ଅନ୍ତରୀମ ମଣ୍ଡା ମଣ୍ଡାଇ ଯଦୁନା ଲୈରଗା କାମାବା କରି ପୂରକପା ଓଡ଼ିବରଗେ? ଚିକ ମିନିଟ୍ରେ ଲୈଜେଜ୍ବା, ଥାଇମ ମିନିଟ୍ରେ ଲୈଜେଜ୍ବା ଲମଦମ ଅମନା କରିଦା ଲେମଜନିଞ୍ଜିଇ ଲୈରିବଗେ? କାଙ୍ଗଲ୍ପକି ଝାଖଲଦା ଝାଓଜରଗା ମଶାଗି ଶକ୍ତମିଳି ମୁଁଥିବା କୁହିରବନି ରିଆମସିଦା ମଦୁ ଥାଙ୍ଗନବସି ଅରାଯାରା ଅମନି ହାଯବା ଯାରକ୍ତରେ । ଲୁରିବନି ଥାଜନବା ପୁନ୍ଦେ, ପାନମ ପୁନ୍ଦେ, ଥବକ ପୁନ୍ଦେ, ମହେସୁ ପୁଞ୍ଜେଇଦୋରି । କରିଦା ଥବକ ଶୁରି ହାୟଗାଦୌରିବନେ, ମୀ ଖୁଦି ମୀରୋଳ ଖାଲିବା ନାଟି । ଲାଇନ୍ହିଁ ପୁନ୍ଦେ, ନାଂ ପୁନ୍ଦେ, ଚକଚା ପୁନ୍ଦେ, ଲୈକାଯ ପୁନ୍ଦେ, ଲୈବକ ପୁନ୍ଦୀନ୍ଦେ । ଥମ୍ଭୋଯ ଅମନା ପୁନ୍ଦେ ହାଯବା ଯାରେ ।

ଲାଇରିକ ପାନଦ୍ୱା ହାୟବସି ଲାଯନା ଅମନି । ପାଉଚେଦା ଇନରିବା ଓଙ୍ଗନରିବା ମୟାମ୍ସିଦନ୍ତି

খঙ্গিলবিসু কুরিবনো। খৎনবা, চৈনবা, মীরোল তাদবগী রা নুমিৎ খুদিংগী য়াওরি। মৰক-মৰক্তা পৃজ্ঞা হিংমিঘবগী বা য়াওরেকপসি মোক্তিংবা পোক্তুরমগনি, শাজুন্দি অমতা য়াওনত্রি হায়গনি, উদবণিনা। মালেমগী বারী আতৈশিং তারুরগা ঐখোয়গী বারী ওরাইহিসি রাচেয় মালক্কপা য়াওরকইবনি। খৎনবগী বারী, মীনা ওএলম্বুৰী বারী, হোজিকসু মী চংশলকপগী বারী অদম লিনদনা লৈনৱিবা অসিনি। বারীগী লৈবাক হায়রিবসিনি। বটিশ মচা মঙ্গা হাঙ্গলগা

କାମା ପ୍ରୁଦ୍ଯମିନ୍ଦୁନୀ ତେଜାରାମ ଦାସାନନ୍ଦ, କାମାନା ତେଜାରାମ ହାରାନାନାନାନା ଚାଟ । ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହାରାନା ଏତୋଥେ ସୁର୍ଯ୍ୟ ରାରେପେ ଲୌରୀ ଶୁଣ୍ଣୀ ହାଯବା ଉଠିପା ଆଦୁନୀ ମତୁଂଦ୍ରି ଏତୋଥେ ଗୀରୀ ରାରେପେ ଲୈତେ, ମଜ୍ ରଦୀ ଅମୁକ ମାଞ୍ଛେ । ଉସଦି ରାଯିଦ ଲୈରେ, ବାରେପକୀ ରା ଶାଙ୍କନଥିବେ । କାଙ୍ଗଲୁପ୍ ମଚା ଅମଗୀ ମନୁଦ୍ଵା ଫାଓରା ରାରେପେ ଲୈତେ, ଅନୀ-ଅହୁ ଥୋକପଣୀ ଯେଣନରେ, ଖଂନରେ, ହାଂନରେ । ମସିମକ ଫନ୍ତା ଖୋଗଥାନି ହୟବା ଯାଦେ । ପୁନଶ୍ଚିରା ଯାନବା ଯାମ ଓହିନା ଶ୍ଗ୍ରାଯାନବନି, ଅଳୋବା ଚେଣ ମଚ୍ ଅସୁମ ହାପଚିଦ୍ଦୁନ ଲୈରବଦି କୈଦୋତେ ପୁନଗୁଡ଼େଇରି ? ଯିଗା ପୁନବା ହେବା ଏଣା ଅପୁନବଗୀ ଥବକ୍ତା ଯା ଓରାବା ଯାବା ହେବନଦେ । ମଶାନୀ ଅମସ୍ଯ ମାଲେମନୀ ଖୁଲ୍ଲାଇ ଶେମଗଳ୍ଲକପଣୀ କାଙ୍ଗଲୋନ ଖରଦି ଖଂଦବା ଯାରୋଇଦୌରି । ମଦୁନୀଦମ ଲାଇକିରିକ ଖରା ପାବା ତାତ୍ତ୍ଵିକଦବା ଲାକାଇ । ମୀଓଇ ଅମା ଅନୀନା ପାରଗା ଯାରେ ହୟବଦି କାଗରୋଇଦା, ମୟମା ଖଂଗମିରବା ଅମା ଚାଟୁ । ଅଖଂବା ଖରନା ଅଦୁମ

ଶାଙ୍କଳନରଗା ଲୈବନା ଥବକୁ ହାସବୁ ଯାଦି। ଅଖଂଗା ଶାରଗା ଶାଙ୍କଳନବଦୀ ଯେଁନଦ୍ରା ଲୈବୁ କମାନି । ଯେଁନବସି ମୈନବା କୋଡେ, ମୈନବଦା କନାନା କରି ତୌଥିବା ଆଦୁମ ଖଣ୍ଡନବା ରାଣି । ହାସବା ଶ୍ଵାସବୁ ମୟାମ ଅମା ଲୈବୁ ଯାରି, ରାରି ଥୁଦିଏ ମାହିକ ଯାଓଗେଦେବିନ ହାସବା ଲୈତେ । ରାରିଦୁ ରାରେପକୀ ନାନ୍ତେ, ଖଣ୍ଡିରା ହାସବୁ ଖଞ୍ଚି, ଖଣ୍ଡ଼ୁଦ୍ରବୁ ଯାବା ମ୍ୟାମ ଅମସ ଯାଓରିବନି । ଖେଂବାନ ଅମା ଚୋଂବିସୁ ଛହି ଚଢା ରାରି ଅମା ଅସୁମ ଲିନନ୍ଦା ଲୈଖିଗହା ହାସବା ମତମ ଯୋଶିଲୁକଇ । କାନାନା ରାରି ହାସବୁ କରିନୋ, ମଦୁନା ହେଲୋ ଚମ୍ପିଥରେ । କାନାନୀ କାମବନୋ ଲୌନଗଦେବିବିବୁ? ଲୂପ ଅମଗି ମିଂଚତ ତାରା, କାଞ୍ଚଲୂପ ଅମା ହିନ୍ତା, ମୀଓଇ ଅମା ଅନିଗି ମହିଂ ହିଂହୋନା, ଇଚା-ଇଶ୍କୁଷିଂ କନଦ୍ୟା ହିଂହୋଗନି ।

କନାନ୍ଦୁ ମୟେକ ଶେଣା ହାସ୍ୟା ଶୁଣ୍ଡେ । ଖଂଦବା ଆସିଲା ମାତ୍ର ଥାଗଦୌରିବସି କଦମ୍ବମଦୋ ? କାଙ୍ଗଲ୍ପକୀ ଥୋରି ଚିନ୍ମନୁଦନ୍ଦୁ ଜୈଥିଗନ୍ତୁ, ଲାଇ ହ୍ୟାଯରଗା ଲୈଥିଗନ୍ତା ? ନୋଂମନୀ ଚାବଦି ଲେପେ, ଅନ୍ତୋବା ମହା ଓ ତଳ୍ଲିଏଇ, ରାଖିଲ ହୋଇଗନି ହାସ୍ୟଦି ହାୟନଦେ । ନୋଂମନୀ ପାଉ କୟା ପାରା ଓଷ୍ଠେ ହାସ୍ୟବସି ଲାଇରିକ ପାରବନି ହାସ୍ୟା ଯାଦି । ଗୋରାଣୀ ରାଖିଲଦନୀ କୟା ଯାଇଲା ହେବା ଓଷ୍ଠବବେ ଖଂଦବ ଓ ଓଷ୍ଠଦୁର ଲାଇରିକ ପାରବନି ହାସ୍ୟଗେଦୌରିବନି । ଲାଇରିକ ଅମ୍ବି ମଳିଲା ଚେନାଶିଂଦୁ ପାରା ଖକୁ ନନ୍ତେ ହାସ୍ୟବିବନି । ଚନ୍ଦ ଇବା ପାଯା ଖରକୁଳା ଲାଇରିକ ହୈବି ଯାଗଦୌବା ମାନ୍ଦେ । ମରି ଖଂଦନ ଲୌରକପା

ରାରେପଶିଂନା ଚୁମ୍ବନି ହୟବସୁ ଲୈତ୍ରେବନି ।
ଲମ୍ଦମସିନୀ ନୋଂପୋଙ୍କ ଅଟୋବା ଲୈବାକ ଅମା ଲୈ, ନୋଂଚୁପ୍ରା ଅଟୋବା ଲୈବାକ ଅମା ଶାଗଣ୍ଟି । ଲମ୍ଦମ ଅସିନା ମଶାଗୀ ଲୈଜରଦ୍ଵା ଶକ୍ତମୁ ଥୁଗାଯରଗା ଶେମଗଣ୍ଟିବଶିଂ ଅଦୁଦା ମଚେଁ ମେଚେଁ ନେ ପଶିଞ୍ଚରଗା ପେଞ୍ଜରିବନି । ଶେମଗଣ୍ଟିପା ହୟବସି ଖୋମଜିନବୁଦୁନ, ଇଶାନା ଖୋମଜିନବା ଓଞ୍ଚମଜଦ୍ରୁଗା ମିନା ଖୋମଦ୍ଵା ଯା ଓଡ଼ିଗା ନୁଂଝଇବା ପୋକଚବସୁ ଯା ଓରିବନି । ରାରେପ୍ତା ଚେଚଳେବା ହୟରିବନି । ଆଦୁଗୁ ଉସିତା ଅହୋରା ଶାରଗା ଖୋମଜିନା ଓଞ୍ଚବା ହୋଜିରିନି । ମିନି ମିତୋ ତୁମ୍ବା କକ୍ଚେ ଖୁନ୍ତିକ୍କଯ, ଯାଟୀ ଥେବା ଉନ୍ନା-ଥେଇ, ମଶାଂନା କଞ୍ଚିବା, ମୈବୁ ହଇୟା ଓରିବନି । ପେବେଟ ମମାନା ହୌଦେଂଦୁ ଥେଲଗା ମାଟିଶିଂକୀଦମକ ଖଲ୍ଲଗା ଇଟରିମ ଲୋ ଆମା ଶେମଜିଥି ।
ଲୋ ହୟବସି ରାରେପ ପରେ ଅମନି, ମିତୋପ୍ଲା ଶେଲ୍ଗା ଏନା ଇନବଦି ଲୋ କୌବା ଯାଦି । ଇଶାନା

শেমজবা মীয়াম্বা চৎনবা ওম্বা মতমদা লো ওইজরকপনি। রাবেপ যাওদবা লো লৈতে। ●

এম এল এশিংগী ‘শিল্পা-মঙ্গা’ ‘মরু ওইবা’

এম এল এ য়াওৰবাদি ওগনাইজেশন অসিনা এম এল এন্ডু সম্পেন্দ তোৱা কাহীদৰা কেনি
দদেট্টনা মহৎ শিনবা। অসুম্ভা খণ্ডনুনা ভোট পাওথোকপা তাহি।

অসিগুষ্মা রেণ্টেলেশন অসিবু কায়দনবা ‘শিন-লাঙ্গিয়ু’ মীচম মীয়াম, অখঙ্গ-আহে,
ক্লৱিশং, মৈরা পায়বীশিংগী সেক্সেটারিশিংখনা কেন্দ্ৰেটাশিংণি ‘খৃংয়েক’ কীদমক রেজি

ଟେରଦା। ମର ଓହିଆ ଶିଥାନି - ମଥିଂ ଡୋଟତ୍ସୁ ହାପଚଗନି, ଶିଥା କଯା। ହନ୍ଦକ ପାଞ୍ଚଥୋକନଦା ଶିଥା ମଙ୍ଗାଦି :-

- ୧) ତୁରେଳ ଖୁଦିଂ ତୋର୍କଣ ରାଂନା ଥୋନବା / ତୁରେଲୁଷ ଶେଂଦୋକପା।
- ୨) ଲମ୍ବୀ-ଥେଂ ମତିକ ଚାନା ଶେଷା / ଈଥି ଲୋକାଂ ଶେଷା।
- ୩) ଏ ଶୀ ଖୁଦିଂଲୀ ଲେକାଯା ଖୁଦିଂ ଥୁଣା 'ମୈ' ଫଂହନବା।
- ୪) ଏ ଶୀ ଖୁଦିଂଲୀ ଲେକାଯା ଖୁଦିଂ ଥୁଣା 'ଟୋଟି-ଇଶିଂ' ଫଂହନବା।
- ୫) ଏ ଶୀ ଶୀ ଶୀ ଲେକାଯା ଶୁଣିଲୀ ଲେକାଯା ଶୁଣିଲୀ 'ପାଞ୍ଚଥୋକନି' ଫଂହନବା।

৫) স্কুল-ইয়াব স্কুল অমাদ কেলোজাশং শেন্দ্রা অমাদ নোরবা মহিরোশিংগা ‘শারত্বু’
শেন্দ্রা। লোয়াননা এ সী খুদিং ইদাক মনাগী ‘ম্যাহই কাবা চীঞ্জক’ থিবো।
অসুম্মা অপুনবগী শক্তজ্ঞ মণিপুর কায়দানবা এ সী ৬০ অসিগী এম এল এ খুদিংনা
মশা-মশাগী এ সী শেন্দ্রা, এ সীদুন লৈরিবা লৈকায়শিংগী ‘ক্লৰ’ খুদিং অমাদ মৈরো পায়বী
খুদিংগী সেক্ট্রেটরিশিংগা এ সী-এ সীদুনী এম এল এগা কৃপু তানদুনা মশা-মশাগী এ সী
শেক্যাইগদবা, শিষ্ঠা লেইছো নাইনা অহান-অকোন খঙ্গনা ছচী ৪১১ মনুদু পাওথোকপা
তাই। অদুৰ ত্রিগী এ সীগী শিষ্ঠা অহানবা লোইরে, অদুৰ থংখনবা এ সীদি লোইছীবো?
লোইছবদি অরোইরা এম এল এশিংনা তেংবাঙ্গনা লোইশিনমিহনা তাই। মৱমদি মথৎ

ଗୋହର୍ଷାମ ଅନେକା ଭାବ ଏବଂ ଆମ୍ବାଶ୍ଳେଷାମ୍ବାମ ତଥା ଘର୍ଷାମ ସଥି
ଆଇଟେମ୍ଗୀ ଚିକ ମିନିଟ୍ରେନ୍ଡା ଦିମାନ୍ଦଗୀ ସେକ୍ଷଣ ଯାନବା । ଅସୁମ୍ମା ଆଇଟେମ୍ ଖୁଦିଂ ପାଞ୍ଚଥୋକପା
ତାତି । ପାଞ୍ଚଥୋକର୍ବାଦ ଉମଗନିନାଲା । ଲୈଙ୍କି ଶେଷ୍ଣା-ଥୁମଜା କ୍ୟାସୁ କୋର୍କୁଲିନ୍ । ଶିର୍ଷା ମଧ୍ୟ-ଫାଗନି,
ଲୋଯନନା ଚିକ ମିନିଟ୍ରେନ୍ଡନ୍ସ ଏ ସୀ ଖୁଦିଂ ମରକ୍-ମରକ୍ତା ଚତୁର୍ବୁନ୍ଦୀ ଯେଶିନଗନି ।

ଅସୁମ୍ମା ଶିର୍ଷା ଖୁଦିଂ ମାତିକ ଚାନା ଶେଷ୍ଣା ଝାଇଦିନୀ ଫର୍ଜାରୀ ଏ ସିନ୍ଧି ଏମ ଏଲ ଏଦା ଫର୍ଟ ପ୍ରାଇଜ୍ସ
ପିଫଫ ଥୋକଇ । ଅସୁମ୍ମା ଲାକ୍ରିନ୍ଡା ଭୋଟ ପାଞ୍ଚଥୋକପା, ମଥ୍ବ ଭୋଟକିଦମକୁ ଶିର୍ଷା ମର ଓଇବା
ମଙ୍ଗ ଅମୁକ ହାତୁନା ପାଞ୍ଚଥୋକପନା ମଥ୍ବ ମଥ୍ବ ଶିର୍ଷା କ୍ୟାବ କ୍ୟାବ ଭୋଟ ଖୁଦିଂ । ମର ଓଇବି ପାଟି
ଖୁଦିନ୍ଦିଏ ଏମ ଏଲ ଏଶିଂ ଲିଂଗେଲ ମାତାରା, ମର ଓଇବା ଶିର୍ଷା ଖୁଦିଂଗୀ ଯେଶିନିମିଗୁନ୍ଦା । ମିତନା

লৈঙ্গিক মধ্যে ফগনি। মীয়ামণী অপূর্বনী এষ্টনিকো।
অদুনদি “ভোট” চই অনী মখায় ফাদৰনা শিষ্ঠা মণা হাতুনা পাঞ্ছোকুবা এ সী ৬০ণী মনুংদা
লৈরিবা ক্লব, মেরা পায়বী খুদিংগী নহা-অহল খাকুনা ঐখো পংজা এ সী-এ সী খুদিংদা
লিংজেল মাঝনা লাউমিরসি অমতা ওইহী খোল্লা ও শুসিদী ভেট লাঙ্গুবা ফা ওবা লেংনু।

ଇଶ୍ଵା ଇଶାଗୀ ଏ ଶୀ ଶେଷା ହାସିବି ଇହୋଣି ଖଣ୍ଡା ଶେଷା ତାଇ । ଇରେବାକ ଦ୍ଵାରା ହୈଡ଼ିଙ୍ଗେ ଶିଥା
ପାଞ୍ଚଥୋକପିୟ । ଥୋରଙ୍କିବା ଅଞ୍ଚଳିଶ୍ଵା ତୁଣ୍ଗୀ ଯେନ୍ଦୂନା ତୁଂଗିଦମକ ଇରେବାକ ଶେଷା କାଉଫନ୍ଦେ ।

অসমু অখঙ-অহৈ মাপুম্ব খুদিং কৃপা রাখল তোৰা মতম ওইৱে। মতম হেনুনি এখোয়ে
লিংজেলু মাঝৱাসি। কাঙলূপ-ফুরুল্প খায়দনা অমতা ওইনা 'ইমা মণিপুৰ' কনমিৱাসি। অসমু
লিংজেলু মাঝৱাদি মীরমগী মচা কয়না লান্দাৰকপসু ঙোলাই। ঈংনা ত্ৰিশ লৈবা গুগনিন।
লাক্ৰিবা ভোটকীদৰক মতমসিদা লৈঙাক পায়াৰিবা এম এল এ, মিনিষ্ট্ৰ, সেন্টৰ অমদি চৰ
মিনিষ্ট্ৰ ওইৱেসু তানবা লাউৱাসি খোল্লাৰ 'ইমা লৈবাক মণিপুৰ' কফনবা খোল্লাৰ লাক্ৰিবা
ভোট মতম ফাওৰা লেগুনা। লানথিবা পৃষ্ঠা ঙাকীমু। ●

ହିନ୍ଦେନ ଲାନପାଉ ଲିଟରେରି କ୍ଲିଜ - ୧୨୧୩ ରାହଂ

ଲାଇରିକ ଅମ୍ବନ୍ଦୀ ଲୋଥୋରକପଣି। ଲୋଥୋରକିବା ରାରେ ଲାଇରିକ ଅନୁମୀ ମର୍ମିଂ କରି କୌବନେ? ଅଛିଆ ଅସି କନାନୋ?

୩) “ଆରାମ୍ବାଇ ମୁକୁ” ହାୟବା ଅସି ରାରୀମତ୍ତାଙ୍ଗୀ ଲାଇରିଙ୍କ ଯାଓବା ରାରୀମତ୍ତା ଅମଗି ମର୍ମନି। ରାରୀମତ୍ତା ଅସି ଯାଏବିବା ଲାଇରିଙ୍କି ମର୍ମିଂ ଅମ୍ବନ୍ୟୁ ଅଇବନ୍ତି ମର୍ମିଂ ହାୟୟୁ।

୪) “ନୋଂଦମ” ହାୟବା ଦ୍ରାମଗୀ ଲାଇରିକ ଅସି କନାନ ଇବନେ?

୫) “ଶାସ୍ତ୍ରି ଲୈରାଏ” ହାୟରିବା ଲାଇରିକ ଅସି ମଲିପୁରଗୀ ମପାନଗୀ ଅଛିବା ଅମଗି ଲାଇରିଙ୍କି। ଅଛିଆ ଅସିଟି ମର୍ମିଂ ହିୟେ।

মথঙ্গা পীরিবা রাহংশিৎ অসিনী পাউখুম সেপ্টেম্বর ১৫, নিংয়োকাবা মুমিৎকী
অযুক পুঁ ১১ ফাওগী মনুদা পাউচে অসিনী ওফিসতা নংত্রগা ঈ-মেল
hueiyenliteraryquiz@gmail.com সিদ্ধ মেল ওইনা
থাবীরকপা যাগনি। পাউখুম পীরিবকপা/থাবীরকপা মতমদা মিং, সৈফুল, মহীলী
থাক অমসুঁ কটেষ্ট নম্বৰ ময়েক শেণা ইবিরকড়। রাহং খুদিমকী পাউখুম চুয়া
নংত্রগা মশীঁ যান্না চুয়া পীরিবকপা ছীওইশ্বিৎ অদুনী দ্রো ওঢ়েচুয়া লাইকেব ফৰা
মীশক অমা খনজগনি। লোয়ননা খল্লবা মীশক অদুদা মনা পীজগনি।